

Onderzoek energiedragers en infrastructuur

Onderzoeksvraag

Wat is er nodig om tijdig de energie-infrastructuur gereed te hebben teneinde emissieloze en impactarme veerverbindingen te realiseren?

Deliverable:

Onderzoeksrapport dat een belangrijke bijdrage levert om toekomstige beleidskeuzes te kunnen maken voor:

- investeringen in de benodigde energie-infrastructuur
- de daarvoor noodzakelijke eisen in de nieuwe concessie te kunnen opnemen

Subvragen

Wat is de energievraag?

Welke energiedrager?

Hoe doen andere landen dit?

Hoe de energie opwekken/aanleveren?

Bunkeren/laden op de wal/eiland/beide?

Wie worden de gebruikers van de infrastructuur?

Mede-gebruik? Andere schepen, multi-modaal, bewoners etc

Consequenties voor andere gebiedsvragen?

Aanvliegroute

Gewenste toekomstige situatie uitwerken d.m.v. gevoeligheidsanalyse / scenarioplanning o.b.v. te maken beleidskeuzes

→ matrix van uitkomsten mbt energiedrager, energievraag, aantallen en types schepen, locaties, investeringskosten, interactie met omgevingsvraagstukken (mede-gebruik etc)

Nul-scenario ter referentie uitwerken (vertrekpunt)

→ huidige situatie (huidige schepen / nieuwe schepen)

→ eventuele andere gebruikers

Toekomst

Te maken beleidskeuzes:

- scheiden personen/vracht
- mate van baggeren
- varen op getij
- andere vaarroutes
- locatie van energieinfrastructuur (incl opwekking) op de wal/eiland
- ....

Tijdslijnen

Input voor concessie:

- 2023: onderzoek
- 2024: beleidskeuzes maken
- 2025/26: marktconsultatie

Aanleg infrastructuur/veerverbinding:

- 2026: .....
- 2027: .....
- En vervolgens backcasten van het bestellen/ombouwen van de (nieuwe) schepen

Aandachtspunten/vervolgvragen

- Hoe voldoende groene stroom/H₂ realiseren in relatie met natuur- en kernwaarden voor het Waddengebied en hoe ter plekke te brengen?
- Benodigde hoeveelheid water voor H₂ en spanningsveld met bijv agrarische sector